

Redke kovine. Povedali smo že, da se je poslednji čas platina jako podražila, ker je postala jako redka. Še redkejši in dražji je pa žlahna kovina: iridij, katerega funt velja 1800 gld. Še redkejši in dražji so pa berilij, barij in dimidij. Funt berilija velja 8000, barija 9000 in dimidija celo 12000 gld.

Nizave v Srednji Aziji. Zadnje zemljepisne preiskave so pokazale, da so v Srednji Aziji kraji, ki so za 50 metrov nižje nego površina Tihega morja.

Grenlandija. Novejša potovanja po Grenlandiji so pokazala, da je ta otok, ki je po obsegu svojem dvakrat tako velik kakor Francija, le jeden sam velik lednik. Vendar si ne smemo misliti, da je na Grenlandiji vreden mraz. Po letu je na Grenlandiji jasno nebo, kakor v Italiji in je včasih 20° gorkote. Le to je, da je poletje prekratko, da bi se ves sneg in led raztajal. Kjer pa sneg odleze, pa rastejo najlepše cvetlice.

Solnčna svetloba. O tem kakšne barve je solnčna svetloba, še niso učenjaki jedini. Da ni taka, kakor jo vidimo, je gotovo, ker se solnčni žarki različno krojijo prodirajoč skozi zračne plasti. Nekateri mislijo, da je modra, drugi, da je bela. Poslednje je verjetnejše.

Novice.

Deželni zbor kranjski.

V osmi seji dne 24. marcija izroče se najprve došle peticije dotičnim odsekom, na to pa poročajo v imenu finančnega odseka: 1.) Poslanec Hribar v glavni bilanci loterijskega posojila mesta ljubljanskega za leto 1890. Glavna bilanca posojilnega zaklada, odštevši račun izgube in dobička kaže v pasivih 1.613.570 gld. 89 kr., v aktivih 1.537.277 gld. 19 1/2, nedostatek je torej manjši za 4002 gld. 75 1/2 kr. nego lansko leto. V 13 letih se pričakuje, da se bode nedostatek pri obrestovanju s 4% popolnoma odpravil. Predloženi proračun posojilnega zaklada za l. 1891. kaže potrebščine 72.217 gld., pokritja pa 73.818 gld. 26 kr.; za l. 1892 je pa potrebščina proračunjena na 72.696 gld. 52 kr., pokritje pa na 72.785 gld. 70 kr.; za obe leti torej v dohodkih presežek. Bilanca in proračuna vzameta se na to naznanje. 2.) Poslanec Murnik o prošnji županstva v Poljanah za podporo za napravo vodnjakov in nakup brizgalnice. Prošnja izroči se deželnemu odboru v rešitev. 3.) Poslanec Kersnik o prošnji meščanov v Krškem za oprostitev mostarine na deželnem mostu čez Savo v Krškem. Poročevalec predlaga: 1.) Prošnja meščanov krškega mesta za znižanje mostarine se odkloni. 2.) Deželnemu odboru se naroča, pripraviti na podlagi vsaj enoletnih dohodkov do prihodnjega zasedanja nov znižan tarif za mostarino na krškem mostu, s katero bodo pokriti stroške vzdržavanja, režijo ter obresti in dvajsetletno amortizacijo za zgradbo mosta od dežele plačane glavnice 10.000 gld. O teh predlogih prične se daljša debata. Poslanec Šuklje je proti predlogu finančnega odseka, govori o previsokem sedanjem tarifu poudarja važnost krškega mostu in stavi dodatni predlog: 1.) Svota 10.000 gld., katero dolguje Savski most pri Krškem deželnemu zakladu se odpiše. 2.) Pešci se, počenši s 1. aprilom l. 1892. oproste mostnine na istem mestu. Poslanec baron Schwegel je principijelno za predgovornikov nasvet, vendar pa svetuje, da naj še počaka še eno leto. Poslanec Pfeifer poudarja važnost mostu za promet, govori o previsokem tarifu in stavi za slučaj, ko bi se Šukljejev predlog ne vzprejel nastopni dodatni predlog: Sedanja dvojna mostovina za dvouprežen voz po 17 kr., oziroma 12., in za dvoupreženi voz po 34., oziroma 24 kr., se odpravi ter zniža za jednouprežen

voz na 10 kr., za dvouprežen voz pa na 20 kr. Poslanec Murnik principijelno nima nič proti predlogoma, vendar pa misli, da je stvar še prenapljena. Pri glasovanju odklonita se Šukljejev in Pfeiferjev predlog, vzprejme pa predlog finančnega odseka. 4.) Poslanec Klun o prošnji sirot Marije in Ane Lušin za zvišanje oziroma podaljšanje miloščine ter nasvetuje, da se z letom 1893 miloščina podaljša na tri leta in poviša od 25 na 40 gld. Predlog se vzprejme. 5.) Posl. baron Schwegel o prošnji Jerneja Pečnika za podporo v namen preiskovanja Gorenjskega in Notranjskega naše dež-le v arheološkem obziru. Prositelju dovoli se za leto 1892 ednaka remuneracija kakor za leto 1891. 6.) Poslanec Luckmann o prošnji bivšega paznika deželne prisilne delavnice Jožefa Tomazina za dovoljenje provizije oziroma podpore. Prošnja izroči se deželnemu odboru z naročilom, da preišče, če ima prositelj pravico do provizije, in če je nema, ali se sme prositeljevi rodbini dovoliti za prihodnje tri leta podpore 100 gld. 7.) Posl. baron Schwegel glede dovoljenja kredita za deželni arhiv in knjižnico v Rudolfinumu za pokrivanje raznih potrebščin. Gsp. arhivarju Koblarju dovoli se za urejevanje arhiva renumeracija 100 gld., deželnemu odboru pa se naroča, da skrbi za druge potrebščine. 8.) Poslanec Murnik o prošnji slepega H. Keršeta v Ljubljani za podporo. Prošnja izroči se deželnemu odboru v rešitev. 9.) V imenu upravnega odseka poroča poslanec Lenarčič v § 6. letnega poročila „Občila“. V poročilu navajajo se priklade posameznih cestnih okrajev za zgradbe in popravilo cest. Poslanec Hribar pozivlje deželni odbor, da naj pazi na to, da se pri gospodarstvu okrajnih cestnih odborov ne bodo vršile zlorabe. Dalje poudarja isti poslanec potrebo, da bi se vožnja iz Bernikov do Mengiša okrajšala z razširjenjem že neke obstoječe cestice. Poslanec Dragoš izraža željo, da bi se zgradila cesta čez Kumat. Poročilo se na to vzame na znanje in seja zaključí.

V deveti seji dne 29. marcija poročajo v imenu upravnega odseka: 1.) Poslanec dr. Tavčar o napravi ceste iz podpeči do „Dolgega grabna“, oziroma do tje, kjer se združi z gospodarsko, z deželno-zbojskim sklepom z dne 22. novembra 1890 med okrajne ceste izvršeno, v ozemlju mesta ljubljanskega in občine Tomišelj nahajajočo se cesto, in dotičnem načrtu zakona. Poročilo deželnega odbora glede te ceste vzame se na znanje in vzprejme načrt zakona, po katerem je zgraditi to cesto. 2.) Poslanec baron Rechbach glede vvrstitve Velikolaško-Bloške okrajne ceste mej deželne ceste. Vvrstitev mej deželne ceste odloži se do časa, ko bo zgrajena dolenjska železnica. 3.) Poslanec Povše o prošnji gospodarskega odbora v Sanaboru za podporo za napravo cestnih podrobov med vasjo Sanabor in Zavetniki. Poročeval. predlaga 150 gld. podpore. Poslanec Šuklje je proti predlogu, ker gospodarski odbor v Sanaboru ni kompetenten za to prošnjo in naglašá, da se bodo jednake prošnje množile, ako se ta usliši in obžaluje pomanjkanje zavednosti v lastne sile, kar je za narod napaka, ter predlaga, da se o prošnji prestopi na dnevni red. Poslanec Lavrenčič zagovarja prošnjo in predlaga, da se dovoli vsaj 100 gld. Poslanec Pakiž toplo priporoča prošnjo in poudarja nasproti poslancu Šukljeju, da občine prosijo gotovo le takih podpor, ki so potrebne in koristne. Pri glasovanju vsprejme se posl. Šukljejev predlog. 4.) Posl. Murnik o prošnji županstva v Vipavi za vreditve kanalizacije ob državni cesti skozi trg Vipavo. Prošnja izroči se s priporočilom c. kr. deželni vladi v rešitev. O letnem poročilu deželnega odbora poročata: 5.) Poslanec baron Wurzbach o § 1. Potrjenje zakonovih načrtov. Poslanec dr. Tavčar graja, da se pretečeno leto ni sklical deželni zbor ter nasvetuje resolucijo:

„Deželni zbor kranjski opazi v tem, da ga vlada za l. 1891. ni sklicala k rednemu zasedanju, — prelom ustave;

izreka odločno svoj protest, da bi se iz tega postopanja vlade izvajali v prihodnje kakí prejudici, ter

zahteva enako odločno, da se bode deželni zbor te vojvodine v letu 1892 ustanovnim potom še enkrat k zasedanju pozval.

Deželni odbor ima nalog, da obvesti o tej resoluciji ministrsko predsedstvo na Dunaju.

Deželni predsednik baron Winkler predgovorniku ugovarja ter pravi, da se ustava ni rušila. Omenja slučajev, ko se deželni zbori niso sklicali vsako leto in poudarja, da je vlada celo vprašala deželni odbor, ako želi da se skliče deželni zbor za nekaj dni. Deželni odbor je bil zato da se ne skliče. Poslanec Murnik brani deželni odbor in vlado ter pravi, da je ta ravnala po zakonu, ker je vprašala tudi kranjski deželni odbor, ako se mu zdi potrebno, da se skliče deželni zbor za par dni. Temu se to ni zdelo umestno v interesu dežele. Sicer pa nasvetuje, da se dr. Tavčarjeva resolucija izroči upravnemu odseku. Poslanec dr. Tavčar odgovarja ter pravi, da ni napadel vlade, ampak deželni odbor, ki tega dogodka niti v letnem poročilu ne omenja. Dr. Tavčarjeva resolucija se na to izroči upravnemu odseku in vzemo se na znanje vse druge marginalne številke brez kakega ugovora. 6.) Posl. Stegnar o § 2. letnega poročila deželnega odbora davki. Pri marg. št. 3 in 4. glede odbitka stanarinskega davka za vzdrževanje poslopij in znižanje pristojbin pri iztrževanju neposrednih davkov oglasi se poslanec Pfeifer ter v daljšem govoru toži o vednem povišanju davkov od strani države, graja nepravilno postopanje pri iztrževanju davkov, navaja za to slučaj ter poudarja, da zamore tako postopanje davčnih oblastij imeti slab upliv na davkoplačevalce. Deželni predsednik baron Winkler obljubuje, da bo vlada gledala na to, da se napake, ki so se morebiti godile, odpravijo. Druge marginalne številke vzamejo se brez ugovora na znanje. V imenu finančnega odseka poročajo: 7.) Poslanec Šuklje glede razdelitve podpor, dovoljenih od države in dežele za stradajoče leta 1890. Vsega skupaj izdalo se je 70 705 gld. 3 kr. in pa 8000 gld. za nakup galice. Država dala je 45.000 gld drugo pa dežela. Razdelilo se je skupaj 294.077 kg koruze, 663.693 kg krompirja, 47.140 kg fižola, 2427 kg pšenice, 41.568 kg ovsa, 39.610 kg ječmena, 10.518 kg rži, 84.280 kg ajde in 500 kg prosa. V denarjih razdelilo se je 5.759 gld. Poročile se vzame na znanje. 8.) Isti poslanec o računskem sklepu deželnega zaklada za l. 1890. Dohodkov imel je zaklad 893.329 gld. 51 kr. potrebščina znašala je pa 756.347 gld. 64 kr., konečnega presežka torej v dohodkih za 136.981 gld. 87 kr. Skupna imovina zakladova znašala je 1.732.620 gld. 50 kr. čista pa 1.594.764 gld. 86 1/2 kr. V primeri proti imovini l. 1889. pomnožila se je za 134.995 gld. 85 kr. Računski sklep in izkaz imovine vzmeta se na znanje. 9.) Poslanec Kersnik v prošnji Vincencijeve družbe v Ljubljani za podporo k stavbinskim stroškom v Marijanišči. Dovolj se 2000 gld. 10.) Poslanec dr. vitez Bleiweis o prošnji sekundarija dr. R. Repiča za nagrado za večkratno nadomestovanje. Prošnja izroči se deželnemu odboru v rešitev. 11.) Poslanec Kersnik o prošnji drd. P. Košenine za dovolitev takse za medicinski rigorozum. Prošnja se odstopi deželnemu odboru v rešitev. 12.) Posl. Višnikar o prošnji posojilnice v Krškem za podporo. Prošnja se odkloni. 13.) Poslanec Hribar o prošnji c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani za podporo. Dovolj se 2000 gld. za l. 1892. 14.) Poslanec Kersnik o prošnji treh glavnih odgonskih sprevednikov v Ljubljani za zboljšanje plače. Plača zviša se od 360 gld. na 400 gld. 15.) Poslanec Murnik o prošnji slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani za nagrade učiteljem, kateri delujejo v šolskih delarnah. Prošnja izroči se deželnemu odboru s pooblastilom, da primerno nagraduje one učitelje, ki poučujejo v šolskih delarnah. Na to se seja zaključiti.

— **Presvitli cesar** podaril je uršulinskemu samostanu v Škofji Loki za razširjenje šole 1000 gld., občini Spodnja Idrija pa za pokritje še neplačanih stroškov pri zgradbi šole 100 gld. podpore.

— **Osobne vesti.** Državni pravdnik v Gradcu g. dr. G. Zistler imenovan je svetovalcem pri graškem nadsodišču. — Čast. g. Ivan Lavrenčič, kapelan v Kranji dobil je župnijo Boštanj na Dolenjskem. — G. dr. Matej Pretner otvoril je v Trstu odvetniško pisarno. — Računski revident g. Jos. Sterle imenovan je računskim svetnikom in načelnikom nadsodniškemu računskemu oddelku v Trstu. — Deželni odbor koroški imenoval je okrajnega živinozdravnika v Marbregu na Spod. Štajarskem g. Alojzija Komersa deželnim živinozdravnikom v Št. Lenartu v Labodski dolini.

— **Dopolnilne volitve** v občinski svet ljubljanski vršile bodo se letos v III. volilnem razredu dne 25., v II. razredu dne 27. in v I. razredu dne 29. aprila.

— **Volilskega shoda na Rakeku**, katerega je sklical državni poslanec dr. Ferjančič na pretečeno nedeljo, vdeležilo se je nad 30 odličnih volilcev. G. državni poslanec pojasnjeval je prav stvarno stališče in postopanje slov. poslancev v državnem zboru in je odgovarjal na razne vprašanja in interpelacije od strani volilcev. Shod, kateremu je predsedoval g. c. kr. notar Gruntar iz Logatca, izrekel je g. poslancu svoje popolno zaupanje.

— **Politični obhod** delne proge dolenjskih železnic od Radohove vasi čez Trebnje in Novomesto do Gorenje Straže vršil se bode od dne 25. aprila do 5. maja t. l. V tej dobi bode tudi politični obhod glede vodovodnih naprav za postaje v Kočevji, v Ortenegu in v Vidmu.

— **Dela za telefonsko zvezo** mej Dunajem, Gradcem in Trstom so se že pričela in bodo dovršena do jeseni.

— **Gledališče.** Te dni je bilo pri deželnemu odboru posvetovanje zaradi predstav in oddaje lož v novem gledališču. Posvetovanja vdeležila sta se tudi po dva zastopnika slovenskega „Dramatičnega“ in nemškega „Theatervereina“. Zastopnika „Dramatičnega društva“ sta zahtevala, da sta na teden po dve slovenski predstavi in da se gledališče otvori s slovensko predstavo. Glede oddaje lož se je dogovorilo, da se bodo lože oddajale posebej za nemške predstave.

— **Antona Kneza oporoka.** Dodatno k našemu zadnjemu poročilu pristavljamo to-le: Glavni dedič vsega čez 60.000 vrednega imetja je „Matica Slovenska“ v Ljubljani. 1000 gld. dobi Šišenska čitalnica, gotove manjše zneske pa njegovi najboljši prijatelji. 44.000 gld. naloži se obrestno za njegovo mater in očeta do njihove smrti, potem pa dobi to glavnico „Matica“ v last, da kot iz „ustanove Antona Kneza“ izdaja cene zabavne in poučne ljudske knjižice, ki imajo biti pisane v strogo narodnem duhu, na podlagi katoliške vere, toda svobodomiselnosti. Kak plemenit značaj je bil Anton Knez kaže najbolj jasno ta oporoka. — Odbor „Matice Slovenske“ se je v svoji seji dne 4. t. m. jednoglasno izrekel za to, da „Matica“ dedščino vsprejme in ravna ž njo po naročilu pokojnikovem.

— **Uniforma «Ljubljanskega Sokola».** Odbor ljubljanskega Sokola je v svoji zadnji seji sklenil, da se mesto dosedanjih klobukov uvedo za pokrivalo češke čapke s trobojno kokardo, sokolskim monogramom in kratkim peresom. Mesto dosedanjih pantolonov uvedejo se hlače s kratkimi istobarvenimi komašnjami. Srajca in zurka ostaneta. Za podrobno določitev reformovane obleke ustanovi se poseben odsek, ki bo izbral blago in sploh preskrbel vse, da bodo imeli vsi društveniki ednako narejeno obleko in iz ednakega blaga. Plašči ostanejo dosedanja, vendar pa ni dopuščeno kroja in barve plašča spreminjati. Nova uniforma postane obligatorna že z 1. majem

t. l. in od tega dne ni dopuščeno več v stari opravi nastopati. O teh sklepih obvestil bo odbor tudi ostala slovenska sokolska društva s prošnjo, da se jim pridruže.

— **Vseh obrtnih zadrug** bilo je l. 1891 v Avstriji 5113 in mej temi 34 na Kranjskem, 338 na Štajarskem, 82 na Koroškem in 7 na Primorskem.

— **Odkritja Radeckega spomenika**, ki se bo vršilo na belo nedeljo na Dunaji, udeležili se bodo tudi kranjski veteranci in sicer korporativno z zastavo.

— **Skala utrgala se je** dne 2. t. m. nad hišo g. J. Gartnarja v Kropi, je prigrmela vanjo in močno poškodovala. Bilo je po noči in je 14 ljudi v hiši spalo, vendar se pa k sreči ni nobenemu nič žalega storilo.

— **V deželni zavodu za gluhoneme v Gradcu** izpraznjenih je 15 ustanovnih mest za uboge gluhoneme deželane v starosti od 6. do 12. leta. Prošnja vsprejema vodstvo do 30. aprila t. l.

— **Na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu**, popolniti je mesto tretjega učitelja z letno plačo 700 gld. s 6 petletnicami po 40 gld. in prostim stanovanjem. Ta služba se s početka začasno, po zadovoljivem jednoletnem službovanji pa stalno podeli. — Prosilci za to mesto predložijo naj svoje prošnje, v katerih je dokazati starost, znanje slovenskega in nemškega jezika in učiteljsko usposobljenost za ljudske šole, deželnemu odboru predpisanim službenim potom do 25. aprila t. l. — Prosilci, kateri so večji bučelarstvu, imajo prednost pred drugimi prosilci.

— **Umrli** je v Gradcu nadinžener v pokoji gosp. Ivan Vičič v 61. letu svoje starosti. Pokojnik bil je rodом Postojčan. — V Ljubljani umrl je gosp. Fr. Omejec, umirovljeni poštni oficijal, v 46. letu svoje starosti. — V Lazah nad Vipavo umrl je graščak gosp. Josip Mayr star še-le 31 let.

— **Iz službe odpustilo** je naučno ministerstvo isterskega državnega in deželnega poslanca gosp. V. Spinčič-a, profesorja na ženskem oddelku goriškega učiteljskega.

— **V mestno hranilnico ljubljansko** vložilo je meseca marcija 461 strank 155.630 gld. 15 kr., vzdignilo pa 243 strank 115.431 gld. 75 kr.

— **Nova hranilnica**. V Kranji otvori se v kratkem hranilnica. Pravila je vlada že potrdila.

— **Napredek**. Novomeški mestni zbor je sklenil ulice zaznamovati z imeni in napraviti na hišah v to potrebne tablice.

— **Matere pazite na otroke!** Kajžarica M. Pristav v Gradiču v Kamniškem okraji posadila je dne 28. t. m. svojega pet mesecev starega otroka na peč, sama pa šla po opravkih. Otrok je padel s peči in se poškodoval tako močno, da je vsled tega umrl.

— **Vseh odvetnikov** bilo je početkom tekočega leta v Avstriji 3236 in sicer pripade jih od teh 157 na Štajarsko, 27 na Koroško in 21 na Kranjsko. Proti lanskemu letu je 125 odvetnikov več.

— **Naša društva**. Pod pokroviteljstvom Nj. Veličanstva stoječi kor kranjskih veteranov, ki šteje 349 članov, je imel v nedeljo, 28. februarja t. l. v mestni dvorani v navzočnosti 140 članov svoj občni zbor. Zbor otvori načelnik, mag. koncipist J. Mihalič, s trikratnim „Slava“ Najvišjemu pokrovitelju in prečita obširno poročilo o društvenem delovanju v zadnji dobi, ki govori o dostojnem praznovanju godov Nj. Veličanstev cesarja in cesarice, in pa petindvajsetletnice bitke pri Custozzi, dne 24. junija 1891., v kateri je palo 119 vojakov

domačih čet, med njimi 8 častnikov. Njim v spomin se bo pred novo vojašnico v Traviških ulicah postavila piramida, ktere je mestni ingénieur, J. Duffé napravil načrt. Trije vojakci so dobili zlato, 57 srebrno svetinjo I., 97 srebrno svetinjo II. reda, 151 pa pohvale — zares časten dokaz hrabremu obnašanju. — V drugi polovici meseca aprila se bo slovesno otvoril na Dunaji spomenik maršalu grofu Radeckemu, pod katerim se je bojevalo 32 še živečih članov društva. — Udeležbo pri tej slavnosti je obljubilo od 1372 avstrijskih veteranskih korov do 1000; pričakovati je, da se te slavnosti udeleži tudi korporativno kranjski veteranski kor. Poročilo sklepa z zahvalo vsem dobrotnikom in podpornikom društvenim in upa, da se bode tudi znanost društva tako lepo spominjali. — Blagajnik Škof in knjigovodja Skube poročata o društvenih denarnih razmerah. Društvo je imelo lani 1798 gld. 29 kr. dohodkov in 1730 gld. 03 kr. stroškov, torej 68 gld. 26 kr. prebitka 54, članov je dobilo podporo, 7 jih je umrlo. Pogrebni stroškov, podpor vdovam in sirotam je plačala blagajna 156 gld. — Društveno premoženje znaša 4288 gld. 88 kr. in se je pomnožilo lani za 212 gld. 70 kr. — Za letos je proračunjenih 1990 gld. dohodkov in 1824 gld. stroškov. Računovodji in blagajniku se izreče za marljiv trud zborova zahvala. — Častnina članoma se izvolite c. in kr. podpolkovnik Rudolf Tormin in pa vpokojni vojaški zdravnik A. Wessely. Potem se zborovanje zaključi s „Slava“ klici Nj. Veličanstvu.

— **Šolsko**. Od 100 otrok obiskuje šole: na Češkem, Moravskem in Nižji Avstriji po 95, na Koroškem, Tirolskem, in v Zgornji Avstriji po 94, na Solnograškem po 90, na Štajarskem po 89, v Šleziji po 86, na Kranjskem po 78, v Dalmaciji po 75, na Primorskem po 67, v Galiciji po 58, v Bukovini po 48.

— **Premožen berač**. V Budimpešti umrl je neki J. Branka, ki je živel od tega, kar je naprosil. Hodil je ves razcapan okrog, jedel je v ljudski kuhinji, spal pa v slabi podstrešni izbici. V njegovem stanovanju našla je policija po njegovi vrednostnih papirjev za več ko 100.000 gld. Sorodnikov pokojnik nima, premoženje dobi torej država.

Listnica vredništva.

Gosp. P. S. v Lj. Slovenske dobre kemije nimamo. Vrtovčeva kmetijska kemija je zastarana. Schödlerjeva, ki jo je izdala Matica, tudi ni več primerna sedanjemu stanju znanosti. „Kemija“, ki jo je izdala družba sv. Mohora, je le za kmetijsko ljudstvo. Nemci pa imajo seveda več dobrih taci knjig, kakor je: Dr. S. Zeisele. Chemie, ki je izšla pri Hartlebnu na Dunaju, ali pa Remsenova Einleitung in das Studium der Chemie, ki je izšla v Tübingenu pri Laupp-u. Kdor je več ruščine, se mu pa priporočajo Mendeleejeva: Osnovi Himiji, ki je jedna najboljših knjig o kemiji v svetovnem slovstvu.

M. P. v M. Če napenja živino, priporoča francoski živinozdravnik Boughon svinjsko mast. Dene se masti v kako posodo, potem prilije vrele vode. Ko se mast razstopi in malo ohladi, vlije se te tekočine živinčetu v gobec, hkratu se pa mora malo pritiskati na levi strani, kjer je vamp najbolj napet.

Sj. P. v G. Teleta večkrat zaradi tega napenja, ker se prehitro piti daje. Še se teletu prehitro mleko notri vlija, mleko ne pride v sirišnik, temveč gre kar v vamp, kjer se ne prebavi, temveč le zavre in napenja.